

บทบาทของหัวหน้าหมวดวิชาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
ที่ ใช้หลักสูตรแบบกว้าง

นางสาวชจิต อาศัษบุญ

002706

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต

แผนกวิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ. ศ. 2519

T 1553571X

THE ROLE OF DEPARTMENT CHAIRMAN IN BROAD FIELD
CURRICULUM SECONDARY SCHOOLS

Miss Shuchit Asaibun

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School

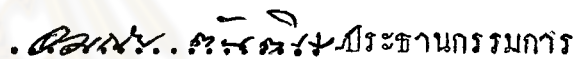
1976

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษากามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

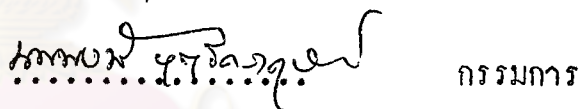

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ

 กรรมการ

 กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย

อาจารย์ ดร. อมรชัย ตันติเมธ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

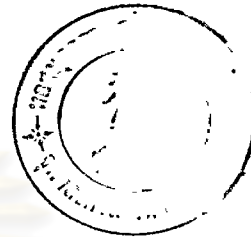
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ บทบาทของหัวหน้าหมวดวิชาในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ ชัยหลักสูตร
แบบกว้าง

ชื่อ นางสาวชจิต อาศัยบุญญ

แผนกวิชา บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2518

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาหน้าที่และความรับผิดชอบของ หัวหน้าหมวดวิชาในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ชัยหลักสูตรแบบกว้าง ที่ได้ปฏิบัติอยู่จริง
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ใหญ่ หัวหน้าหมวดวิชา และครูเกี่ยวกับบทบาทของหัวหน้าหมวดวิชาในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ชัยหลักสูตรแบบกว้าง
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของตัวอย่างประชากรในโรงเรียนขนาดใหญ่ และในโรงเรียนขนาดเล็กเกี่ยวกับบทบาทของหัวหน้าหมวดวิชา

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งครอบคลุมงานบริหารการศึกษา ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ด้านวิชาการ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านธุรการ การเงินและอาคารสถานที่ ใช้สอบถามกับกลุ่มตัวอย่างประชากรในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ชัยหลักสูตรแบบกว้างแบบมัธยมแบบประสม โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างประชากรออกเป็น 3 กลุ่ม คือ อาจารย์ใหญ่ หัวหน้าหมวดวิชา และครู การรวบรวมข้อมูลทำโดยทั้งการรับส่งด้วยตนเองและรับส่งทางไปรษณีย์ แบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 454

ฉบับ ใ้ได้รับคืน จำนวน 435 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.81 ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และในการเปรียบเทียบใช้การทดสอบความ มีนัยสำคัญของความแตกต่าง

สรุปผลการวิจัย

1. หน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้าหมวดวิชามีลักษณะ เป็นงานบริหารการศึกษา 3 ด้าน คือ งานวิชาการ งานบริหารงานบุคคล งานธุรการ การเงินและอาคาร สถานที่ สำหรับงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน มีการปฏิบัติแต่อยู่ในเกณฑ์น้อย
2. ความเห็นระหว่าง อาจารย์ใหญ่ กับหัวหน้าหมวดวิชาที่เป็นตัวอย่างประชากร ในงานด้าน ความสัมพันธ์กับชุมชน งานด้านวิชาการ งานด้านธุรการ การเงินและ อาคารสถานที่ ไม่แตกต่างกัน แต่งานด้านบริหารงานบุคคล ตัวอย่างประชากรทั้ง 2 กลุ่ม มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .05
3. ความเห็นระหว่าง อาจารย์ใหญ่กับครู เกี่ยวกับบทบาทของหัวหน้าหมวดวิชา ในงานบริหารการศึกษาทุกๆ ด้านไม่แตกต่างกัน
4. ความเห็นระหว่างหัวหน้าหมวดวิชากับครู ในงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนไม่ แตกต่างกัน แต่ความเห็นในงานด้านวิชาการ ด้านบริหารงานบุคคล และงานด้านธุรการ การเงินและอาคารสถานที่ ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .05
5. บทบาทของหัวหน้าหมวดวิชาในโรงเรียนขนาดใหญ่และในโรงเรียนขนาดเล็ก ที่เป็นตัวอย่างประชากรไม่แตกต่างกัน.

Thesis Title The Role of Department Chairman in Broad Field
Curriculum Secondary Schools

Name Miss Shuchit Asaibun

Department Educational Administration

Academic Year 1975

Abstract

Purpose of The Study

1. To study on the job facts and the responsibilities of the department chairman in broad field curriculum secondary schools.

2. To compare the opinions among the principals, the department chairmen and the teachers regarding department chairman's role in secondary schools.

3. To compare the role of the department chairman between the big broad field curriculum secondary schools and the small ones from the samples' opinions.

Research Method

The instrument used in the research was the rating scale questionnaires which included of all 4 educational administrative tasks, namely : school-community relationship; improving of educational opportunity; staff administration; and school business

Management. Questionnaires were sent to principals, department chairmen and teachers in 17 broad field curriculum secondary schools. They were sent and collected by both personal contact and by mail. A total of 454 questionnaires were distributed and the investigator received 435 copies or 98.81 percent. Data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, and t-test.

Findings

1. Works and responsibilities of department chairmen were the same as educational administrative tasks in only 3 ways -- improving of educational opportunities, staff administration, and school business management. The department chairmen were not active in school-community relationship.

2. There was no difference in opinion between principals and the department chairmen in the school-community relationship, the improving of educational opportunities and school business management. However, there was a significant of .05 difference in the opinion in the area of staff administration.

3. The opinion of the principal and the teacher in all educational administrative tasks were the same.

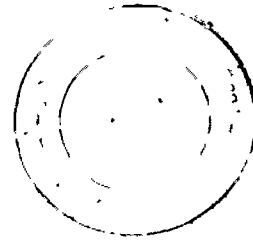
4. There was a significant of .05 difference in the opinion of department chairmen and teachers in the improving of educational opportunities, staff administration and school business management. However, they had the same opinion regarding school-community relationship.

5. The role of the department chairmen in the big secondary school was the same as in the small schools.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาและความร่วมมือจากอาจารย์ใหญ่/ผู้อำนวยการ หัวหน้าหมวดวิชา และครูในโรงเรียนมัธยมแบบประสมที่เป็นตัวอย่างประชากรในการวิจัยครั้งนี้ และได้รับความช่วยเหลือจาก กุศลนอม – ทักษะพงษ์ หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมโรงเรียน กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ซึ่งได้กรุณาออกหนังสือขอความร่วมมือของกรมสามัญศึกษาไปยัง อาจารย์ใหญ่/ผู้อำนวยการ โรงเรียนต่างๆ ทำให้เกิดความคล่องตัวในการรวบรวมข้อมูลยิ่งขึ้น

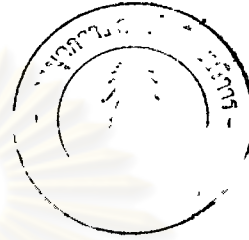
อนึ่ง ผู้วิจัย ได้รับคำแนะนำในวิธีการดำเนินการ และการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ทุกขั้นตอน จาก อาจารย์ ดร. อมรชัย ตันติเมธ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย และ อาจารย์สุภาพ วาดเขียน ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำในการใช้สถิติเป็นอย่างดี ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงอย่างสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา และความร่วมมือที่ได้รับจากหลายๆ ท่านที่กล่าวมาข้างต้น จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย.

นางสาวฐจิต อาศัยมฤต

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ช
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามของคำต่างๆ ที่ใช้ในการวิจัย	6
ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย	8
วิธีดำเนินการวิจัย	9
2. เอกสารอ้างอิงและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
หน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้าหน่วยวิชา	21
งานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน	36
งานด้านวิชาการ	38
งานด้านบริหารงานบุคคล	42
งานด้านธุรการ การเงินและอาคารสถานที่	44
3. วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล	47
สมมติฐาน	47
ประชากร	48
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	50

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่	หน้า
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	52
การวิเคราะห์ข้อมูล	53
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล	55
ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของแบบสอบถาม	56
ตอนที่ 2 หน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้าหมวดวิชาใน ลักษณะที่เป็นงานบริหารการศึกษา	57
ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความเห็นของอาจารย์ใหญ่ หัวหน้า หมวดวิชาและครู	75
ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบบทบาทของหัวหน้าหมวดวิชาใน โรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็ก	86
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ	91
สรุปผลการวิจัย	91
อภิปราย	97
ข้อเสนอแนะ	101
บรรณานุกรม	103
ภาคผนวก	106
ประวัติการศึกษา	116

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. เกณฑ์การแต่งตั้งหัวหน้าหมวดวิชาและรองหัวหน้าหมวดวิชา	16
2. ข้อเสนอในการพิจารณาการแต่งตั้งหัวหน้าหมวดวิชาและรองหัวหน้าหมวดวิชา	17
3. โรงเรียน ขนาดของโรงเรียน และจำนวนครู	49
4. สัดส่วนของค่าตามิในแบบสอบตาม	51
5. บทบาทหัวหน้าหมวดวิชาที่งานบริหารการศึกษาค้น 4 ด้าน	59
6. งานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน	61
7. งานด้านวิชาการ	62
8. การบริหารงานบุคคล	69
9. งานธุรการ การเงินและอาคารสถานที่	74
10. การเปรียบเทียบความเห็นระหว่างอาจารย์ใหญ่กับหัวหน้าหมวด	76
11. การเปรียบเทียบความเห็นในงานกำนบริหารงานบุคคลระหว่างอาจารย์ใหญ่กับหัวหน้าหมวด	77
12. การเปรียบเทียบความเห็นระหว่างอาจารย์ใหญ่กับครู	79
13. การเปรียบเทียบความเห็นระหว่าง หัวหน้าหมวดกับครู	80
14. การเปรียบเทียบความเห็นระหว่าง หัวหน้าหมวดกับครูในงานวิชาการ	82
15. การเปรียบเทียบความเห็นระหว่าง หัวหน้าหมวดกับครูในงานบริหารงานบุคคล	84
16. การเปรียบเทียบความเห็นระหว่าง หัวหน้าหมวดกับครูในงานธุรการ การเงินและอาคารสถานที่	85
17. การเปรียบเทียบบทบาทของหัวหน้าหมวดวิชาในโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็ก	87